

Registratienummer:	RVO09.0017	Portefeuillehouder:	Presidium
Van afdeling:	Griffie	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	
Behandelend ambtenaar:	mr. drs. M. Huisman	<ul style="list-style-type: none"> • Notitie 'Kust-Wadden-variant' (kenmerk: bI09.01098). • Verslag informateur '<i>De kop steekt de koppen bij elkaar!</i>' van maart 2009 (kenmerk: IR09.0109). • Beleidskader ministerie van BZK inzake gemeentelijke herindeling van 3 april 2009 (kenmerk: BI09.01501). • Brief GS van 28 oktober 2008 (kenmerk: AI08.11494) 	
Telefoonnummer:	0223 67 8101		
E-mail adres:	m.e.huisman@denhelder.nl		
Onderwerp:	Bestuurlijke toekomst Kop van Noord-Holland.		

Gevraagd besluit:

1. de notitie 'Kust-Wadden-variant' (kenmerk: bI09.01098) vast te stellen;
2. alvorens op basis van de notitie 'Kust-Wadden-variant' alsmede de gesprekken met de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Wieringen, de intentie uit te spreken bereid te zijn tot bestuurlijke samenwerking, waaronder een fusie met de gemeente Wieringen, een nader onderzoek van de gemeente Wieringen naar de voor- en nadelen (voor onder meer de burger) met het oog op een fusie/herindeling met de omliggende gemeenten af te wachten;
3. op basis van de notitie 'Kust-Wadden-variant' het college van burgemeester en wethouders op te dragen in overleg te treden met het college van de gemeente Zijpe om te bezien in hoeverre, onder welke condities en in welke mate bereidheid bestaat tot een vorm van bestuurlijke samenwerking met deze gemeente, anders dan fusie, en de raad over de uitkomst van dit overleg te rapporteren;
4. het college van burgemeester en wethouders op te dragen in overleg te treden met het college van de gemeente Anna Paulowna om, met in achtneming van de notitie 'Kust-Wadden-variant', te bezien in hoeverre, onder welke condities en in welke mate bereidheid bestaat tot bestuurlijke samenwerking, waaronder een fusie/herindeling dan wel een andere vorm van samenwerking met deze gemeente, en de raad over de uitkomst van dit overleg te rapporteren;
5. het college van burgemeester en wethouders op te dragen in overleg te treden met het college van de gemeente Texel om de eerder geuite intentie tot bestuurlijke samenwerking, anders dan fusie, nader uit te werken en de raad over de uitkomst van dit overleg te rapporteren;
6. het voorgaande onder de aandacht te brengen van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland en gedeputeerde staten van Noord-Holland.

Inleiding en aanleiding

Op 6 april jl. heeft uw raad besloten op basis van de (oriënterende) gesprekken met de gemeenten Wieringen, Anna Paulowna en Zijpe te onderzoeken in hoeverre een met de gemeente Den Helder nieuw te vormen gemeente (waaronder de in het rapport *De kop steekt de koppen bij elkaar!* van informateur Schoof niet genummerde en niet uitgewerkte variant met de gemeenten Wieringen, Anna Paulowna, een deel van Zijpe en Den Helder) tot de mogelijkheden behoort. Ons is tijdens deze gesprekken (wederom) gebleken dat zonder inhoudelijk document het moeilijk is een bepaalde variant te onderbouwen, terwijl tevens bleek dat veelal vanuit een bepaald 'gevoel' keuzes worden gemaakt.

Uw raad heeft van begin af aan aangegeven de discussie over de bestuurlijke toekomst van onze regio graag op inhoud te willen voeren. Een document daartoe ontbrak. Daarnaast heeft u aangegeven dat een fusie met andere gemeenten voor Den Helder én voor de regio zowel kwalitatief als kwantitatief een meerwaarde kan hebben. Die meerwaarde laat zich voor de regio ook vertalen naar de burger. Wij hebben vervolgens de in het rapport van de informateur op de bladzijden zeven en acht genoemde variant op inhoud uitgewerkt. Deze variant hebben wij 'Kust-Wadden-variant' genoemd (verder te noemen: KW-variant) en treft u bij dit voorstel als bijlage aan.

Voorts wordt in het onderhavige voorstel ingegaan op de standpunten van de gemeentebesturen van Wieringen, Anna Paulowna en Zijpe en de wijze waarop daarmee door u kan worden omgegaan, waarbij de KW-variant als basis kan dienen. Hierbij is onderscheid te maken in de posities van de verschillende gemeenten.

Beoogd resultaat

Een sterke en krachtige gemeente binnen de regio die in ieder geval:

1. gemeentee overstijgende problemen aanpakt.
2. efficiënter werkt.
3. de bestuurskracht versterkt.
4. kwetsbaarheden opheft.
5. kennis en kunde bundelt,

enerzijds bewerkstelligt door een fusie/herindeling met één of meerdere gemeenten, anderzijds door samenwerking, anders dan fusie/herindeling.

Kader

De Wet algemene regels herindeling (Wet Ahri).

Het (vernieuwde) beleidskader gemeentelijke herindeling van 3 april 2009, waarin inhoudelijk en procesmatig de kaders zijn aangegeven voor gemeentelijke herindeling.

Brief van gedeputeerde staten van Noord-Holland van 28 oktober 2008.

Argumenten

In de onderhavige notitie, waarin de KW-variant is uitgewerkt, is gekeken naar de kansen en bedreigingen op verschillende onderwerpen die de gemeenten in de KW-variant mogelijk binden. Uit onze verkenning blijkt dat voor sommige onderwerpen er een meerwaarde kan zijn als de fusie volgens de KW-variant plaatsvindt. Voor andere beleidsterreinen is er al samenwerking of is samenwerking tussen de vier gemeenten voldoende om verdere uitvoering aan het beleid te geven. Voor een groot aantal beleidsterreinen is een regionale aanpak noodzakelijk. Voor alle conclusies verwijzen wij u naar hoofdstuk 4, pagina 6, van de bijgevoegde notitie.

De gemeente Wieringen heeft samen met uw raad het rapport van de informateur niet onderschreven en staat een andere invulling van de bestuurlijke toekomst van de Noordkop voor. Uit de gesprekken met de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Wieringen is ons gebleken Wieringen meer een maritieme/wadden gemeente voorstaat in plaats van een agrarische gemeente. Aansluiting bij Den Helder ligt dan meer voor de hand dan aansluiting bij een 'agrarisch' Wieringermeer. De gemeente Wieringen heeft overigens van begin af aan aangegeven dat de gemeente Den Helder in ieder geval onderdeel moet uitmaken van een eventuele fusie/herindeling. Wij hebben dit standpunt positief ontvangen, waarbij aangegeven is dat in geval van een fusie/herindeling de voorkeur uitgaat naar de hierboven genoemde KW-variant. Hierbij hechten wij in algemene zin veel belang aan het behoud van de identiteit van de voormalige gemeenten c.q. gemeenschappen en buurtschappen. In die zin is in het overleg met de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Wieringen besproken dat behoud van een stadskantoor en basisvoorzieningen als een zwembad, bibliotheek, sporthal enz. op Wieringen van belang zijn. Ook is een representatieve vertegenwoordiging vanuit de 'oude' gemeenten bij de eerste verkiezingen een aandachtspunt, zodat tot een verdeling kan worden gekomen die recht doet aan de bevolkingsaantallen.

Uit de informatiebijeenkomsten die de gemeente Wieringen op 10 en 11 juni 2009 voor de bevolking heeft gehouden is echter het bovengenoemde positieve beeld van beide gemeenten niet onomstotelijk bevestigd. In verband daarmee opteert de gemeente Wieringen voor een onderzoek naar de voor- en nadelen van een fusie/herindeling, waarmee bijvoorbeeld een beeld kan worden geschetst van de lastendruk bij de verschillende beoogde fusiepartners (en de vraag van 'wat levert het de burger nu op?' eenvoudiger kan worden beantwoord).

Naast het voorgaande is van belang dat de gemeente Zijpe zich onlangs via een referendum uitgesproken heeft tegen een fusie. Naar verwachting wordt de uitslag van dit referendum door de raad van de gemeente Zijpe op 30 juni 2009 overgenomen, waarmee de voorgenomen fusie met de gemeenten Schagen en Harenkarspel niet doorgaat. Tijdens de gesprekken met de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Zijpe is ook gesproken over de mogelijkheid van het uitbesteden van diensten bij andere gemeenten. Vanuit de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Zijpe is daarbij aangegeven dat een dergelijke discussie pas aan de orde is nadat de bevolking bij referendum tegen herindeling heeft gestemd. In dat geval ontstaat immers een nieuwe situatie waarbij nieuwe afwegingen kunnen plaatsvinden.

Voor wat betreft de gemeente Anna Paulowna ligt dit ingewikkelder. Uit de gesprekken die wij en de vertegenwoordigers van de raad van Wieringen met de vertegenwoordigers van de raad van Anna Paulowna hebben gevoerd blijkt dat een fusie/herindeling, laat staan samenwerking, met de gemeente Den Helder op dit moment niet tot de mogelijkheden behoort. De gemeente Den Helder wordt door Anna Paulowna niet als een geschikte partner gezien. Uitgangspunten waarop het standpunt van Anna Paulowna is bepaald zijn:

- Anna Paulowna is een plattelandsgemeente, Den Helder niet en past hier dan ook niet bij.
- De nieuwe gemeente moet bestaan uit niet meer dan vier 'oude' gemeenten.
- De nieuwe gemeente moet tussen de 30.000 en 50.000 inwoners tellen.

Daarnaast staat een grotere gemeente (naar de mening van de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Anna Paulowna) te ver af van de inwoners, ook gezien de grootte van het gebied. Ook past de bestuurscultuur van Den Helder niet bij die van Anna Paulowna. Overigens is door de vertegenwoordigers van de raad van Anna Paulowna wel aangegeven dat Den Helder als samenwerkingspartner bespreekbaar is mochten de besprekingen over een fusie met de gemeente Wieringermeer en Niedorp niets opleveren. De uitkomst van het referendum in Zijpe kan de deur naar Den Helder eventueel weer op een kier zetten.

In verband met het voorgaande stellen wij u, met in achtneming van de notitie 'Kust-Wadden-variant', voor, alvorens op basis van de notitie 'Kust-Wadden-variant' alsmede de gesprekken met de vertegenwoordigers van de raad van de gemeente Wieringen, de intentie uit te spreken bereid te zijn tot bestuurlijke samenwerking, waaronder een fusie met de gemeente Wieringen, een nader onderzoek van de gemeente Wieringen naar de voor- en nadelen (voor onder meer de burger) van een fusie/herindeling met de omliggende gemeenten af te wachten.

Daarnaast stellen wij u voor op basis van de notitie 'Kust-Wadden-variant' het college van burgemeester en wethouders op te dragen in overleg te treden met:

- het college van de gemeente Zijpe om te bezien in hoeverre, onder welke condities en in welke mate bereidheid bestaat tot een vorm van bestuurlijke samenwerking met deze gemeente, anders dan fusie;
- het college van de gemeente Anna Paulowna om te bezien in hoeverre, onder welke condities en in welke mate bereidheid bestaat tot bestuurlijke samenwerking, waaronder een fusie/herindeling dan wel een andere vorm van samenwerking met deze gemeente.

In ieder geval vinden wij een fusie van alleen de gemeenten Anna Paulowna, Wieringermeer en Niedorp een ongewenste ontwikkeling voor de regio. Niet in de laatste plaats vanwege de ontwikkelingen rondom het Wieringerrandmeer en het Regionaal Havengebonden Bedrijventerrein.

Met de gemeente Texel zijn al stappen genomen om te komen tot nadere samenwerking, doch door uw raad, voor zover van belang, niet geformaliseerd. Vandaar ons voorstel het college van burgemeester en wethouders op te dragen in overleg te treden met het college van de gemeente Texel om de eerder geuite intentie tot bestuurlijke samenwerking, anders dan fusie, nader uit te werken.

Alternatieven

Uw raad kan besluiten dat wij als gemeente eerst richten op de eigen activiteiten die de gemeente in de regio, provincie en richting rijk op de kaart zetten. De gemeente Den Helder kiest dan voor zelfstandigheid. Op 17 november 2008 en 6 april 2009 heeft u echter besloten actief te willen participeren in de discussie over de bestuurlijke toekomst en daarbij zelfstandigheid niet als uitgangspunt te nemen.

Financiële consequenties

Aan het onderhavige voorstel als zodanig zijn geen financiële gevolgen verbonden.

Juridische consequenties

Aan het onderhavige voorstel als zodanig zijn geen juridische gevolgen verbonden.

Communicatie

Over het onderhavige besluit dient richting de andere gemeente in de Noordkop alsmede gedeputeerde staten van Noord-Holland te worden gecommuniceerd, in ieder geval door middel van het toezenden van het voorgestelde besluit.

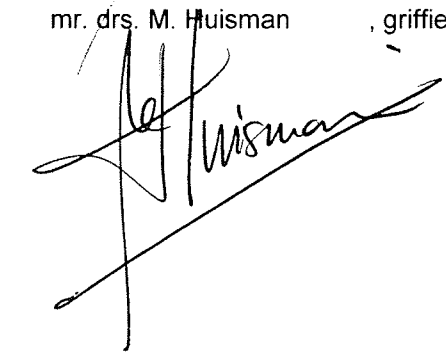
Aanpak / uitvoering

Het college van burgemeester en wethouders is in het voorstel belast met de uitvoering van een aantal beslispunten, namelijk de overleggen met de gemeenten Zijpe, Anna Paulowna en Texel. Hierbij is aangegeven dat de raad over de uitkomsten van de overleggen wordt gerapporteerd.

Den Helder, 15 juni 2009.

Het presidium van Den Helder,

ir. C.J. Vriesman , voorzitter

mr. drs. M. Huisman , griffier